Барыы дойдулар пролетарийдара, холбоһуҥ!

САРДАҤА

ССКП өлөөннөөҕү райкомун уонна үлэһиттэр депутаттарын ороҥуоннаах Советын органа

Орган Оленекского райкома КПСС и районного Совета депутатов трудящихся

Тахсара 11 сыла
№ 74 (1047)
Балаҕан ыйын 16 күнэ
СУБУОТА
1967 сыл
Сыаната 1 харчы

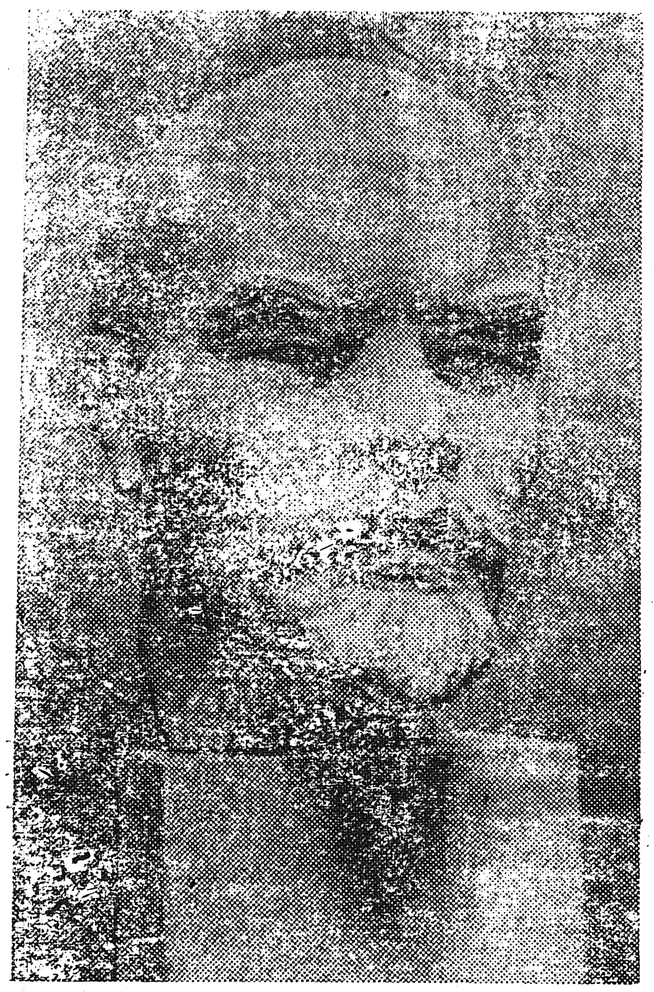

★

МОСКВА. Живописка, скульптураҕа уонна графикаҕа В. И. Ленин портретын айыыга биллэриллибит Бүтүн Союзтаабы аһаҕас конкрус түмүктэннэ.

Снимокка: Маҥнайгы бириэмийэҕэ түһэриллибит В. И. Ленин скульптурнай портрета, кинини Москва скульптордара Ю. Нероды, уонна Г. Нероды оҥорбуттара.

ССТА фотохрониката.

★

Маҥнайгы сүһүөх партийнай тэрилтэлэр отчуоттуур-быыбардыыр мунньахтара

□

Х.А. ГРИГОРЬЕВ, ССКП райкомун секретара.

□

Маҥнайгы сүһүөх партийнай тэрилтэлэргэ отчуоттуур-быыбардыыр мунньахтар бара тураллар. Коммунистар иннилэригэр партийнай тэрилтэ секретардара ааспыт биир сыллаабы үлэлэрин туһунан отчуоттууллар, коммунистар ити мунньахтарга саамай активнай кыттыыны ылаллар, дьиҥнээх большевистскай критиканы баар итэҕэстэри туоратыыга туһаайаллар.

Отчуоттуур кэм устатыгар маҥнайгы сүһүөх партийнай тэрилтэлэр ССКП XXIII съезһин уураахтарын олоххо киллэриигэ биллэркөстөр үлэни ыыттылар, киниэр партия уонна бэйэлэрин коллективтарын иннилэригэр турар соруктары быһаарыыга оруолларын балачча үрдэттиилэр, Улуу Октябрьскай социалистическай революция 50 сылын туолар юбилейын чиэһигэр үрдүк көрдөрүүлэри ситиһэр иһин маасса ортотугар партийнай - политическай үлэни күүһүртүлэр, социалистическай әбәһәәтәлистибәләри толорууга дьиҥнээх көҕүлээччиләринэн буоллулар.

Партийнай тэрилтэлэр уонна киниэр секретардара партийнай олох ленинскәй принциптэрин тутуһуугa, партийнай уонна государственнай дьиссипилиинәни бөҕөргөтүүгэ, маасса инициативатын өйөөһүҥүгэ әлбәхтик үлэлэәтиилэр, ылыллар уураахтар туолуулларын хонтуруоллааһыны күүһүртүлэр, коммунистар партийнай үөрәҕириилэрин утумнаах систематын олоххо киллэрдилэр.

Отчуоттуур-быыбардыыр партийнай мунньахтары үрдүк таһымнаахтык ыытыы партийнай олох ленинскәй принциптэрин олоххо киллэрии дьиҥнээх холобурунан буолуохтаах, коммунистар баар итэҕэстэри уонна алҕастары сытыытык критикәлииллэригэр кыахтар толору бэриллиэх тустаахтар, ити барыта кәлэр өттүгэр партийнай үлэни тупсарыыга уонна партийнай тэрилтэ иннигэр турар соруктары быһаарыыга дьиҥнээх усулуобуйаны тэрийиигэ көмөлөһүөхтээх.

Отчуоттуур-быыбардыыр мунньахтарга колхоз, совхоз уонна атын да хаһаайыстыбаннай тэрилтэлэр государственнай былааннары толорууларын, кадрдары иитии уонна табыгастаахтык аттаран туруоруу дьыалатын ырытан көрүллүөхтээх, партийнай-тэрийэр уонна иитэр-өйдөтөр үлэҕэ улахан болҕомто уурулуохтаах, маныаха ССКП КК Октябрьскай социалистическай революция 50 сылын туһунан Тезистэрин үөрэтиигэ улахан болҕомто туһаайыллыахтаах уонна юбилей чиэһигэр ылыныллыбыт социалистическай әбәһәәтәлистибәләри толорор дьаһаллар бәлиәтәнәлләрә наада.

Отчуотунай мунньахтар баран бүтәлләрин кытта хас биирдии маҥнайгы сүһүөх партийнай тэрилтэлэр секретардара коммунистар критическәй әтииләрин түмэн уонна ырытан баран тахсыбыт итэҕэстэри туоратар уонна инники турар соруктары ситиһиилээхтик толорор иһин ылыллар дьаһаллар былааннарын оҥоруохха наада.

Отчуоттуур-быыбардыыр партийнай мунньахтары үрдүк идейнай-политическай таһымна ыытыы билигин партийнай тэрилтэлэр иннилэригэр турар боччумнаах соруk буолар.

ССКП КК Тезистэрин хас биирдии киһиэхэ!

Түмүктэр уонна соруктар

Дьэлиҥдэ нэһилиэгин маҥнайгы сүһүөх партийнай тэрилтэтэ Улуу Октябрь 50 сыла туолуутугар аналлаах партия Киин Комитетын Тезистэрин нэһилиэнньэҕэ тиэрдиигэ маҥнайгы саҕалааһынын агитатордар семинардарын оҥорууттан саҕалаабыта. Ол курдук дакылааттары 7 төгүл, семинардары 2 төгүл ыытыллыбыта, агитатордары хаттаан сүүмэрдэммитэ.

ССКП КК Тезистэринэн өрө күүрдүллэн нэһилиэнньэ үлэҕэ өрө көтөҕүллэн үлэлиир. Ол курдук ордук Уудьа таба иитэр ыстаадалара үчүгэй көрдөрүүнү ситиһэн иһэллэр, манна коммунистар Николаев В.С., Степанов С.Е. уонна Игнатьев К.А. салайар биригээдэлэрэ ордук үрдүк көрдөрүүлээхтэр.

Өрөмүөн уонна тутуу үлэтэ тәһө да итэҕэстэрдээҕин иһин бириэмэтигэр бүттэ, олорор дьиэлэр бары сарайданнылар, билигин санитарнай-чэбдигирдэр үлэ ыытылла турар. Түүлээх булчуттара бириэмэтигэр бултуу тахсарга бэлэмнэнии үлэни күүскэ тэнитэллэр. „Хаата“ күөлүгэр аҕыйах хонукка 37 тонна от оттонно.

Ол эрээри билигин даҕаны Тезистэри нэһилиэнньэ киэҥ араҥатыгар тиэрдиигэ элбэх итэҕэстэр баалларын билиниэххэ наада. Ол курдук куруһуок, семинар быһыытынан Тезистэри үөрэтии тэриллибэтэ. Ыраах учаасталарга Тезистэри системэлээх билиһиннэрии ситэтэ суох ыытылынна.

Биһиги отделениебытыгар Попигай учаастагар таба ыарыыта саҕанан бара турар, оттон техника күүһүн сайын уһун кэмнэ ситэ туһамматыбыт. Атыы-эргиэн үлэтигэр, ордук аҥы-таҥаҥы нэһилиэккэ тиэрдии олус мөлтөх. Радиотрансляция үлэһит киһитэ суох буолан үлэлээбэтэҕэ ыраатта, онон радионан биэрии олох оҥоһуллубат. Көрдөрөн агитация ситэтэ суох тэриллэр, оттон культурнай-сырдатар үлэ кэнники бириэмэнэн эрэ сэргэхсийэн эрэр.

Онон маҥнайгы сүһүөх партийнай тэрилтэ иннигэр Тезистэри нэһилиэнньэ киэҥ араҥатыгар тиэрдэн туран, юбилейдаах дьыл дьоһуннаах соруктарын толорууга элбэх күүс, үлэ ыытыллара эрэйиллэр. Билигин баар итэҕэстэргэ чопчу болҕомтону ууран, эбии дьаһаллары ылар наадалаах, маны тула коммунистары, комсомолецтары, активы түмэ тардыллыахтаах.

А. СЕМЕНОВ,
совхоз Дьэлиҥдэтээҕи отделениетын маҥнайгы сүһүөх партийнай тэрилтэтин секретара.

Бандьыыттар тобохторун эһии

Биһиги бу нүөмэрбитигэр бандьыыттар тобохторун кыһыл этэрээт хайдах букатыннаахтык самнарбытын туһунан оройуон маҥнайгы комсомолеһын, билигин оройуон кырдьаҕас коммуниһын, совхоз рабочкомун председателэ таб. Христофоров А.А. ахтыытын бэчээттиибит.

БАДАҐА 1926 сыллаахха әбитэ буолуо... Мин өҥүнэн тигиллибит таба тириитэ ньуулалаах (күһүҥҥү халтаҥ тириттэн түүтэ ис гына тигиллибит сонноох үлдьү ыстаан) әрдәхпинэ, алта дуу, сәттә дуу саастаахпар дьон кәпсэтәрин истәр этим. Булуҥ диэн сиртэн күрәәбит үрүҥ баандата тоҕо аанаан кәлэн Анаабыр өрүһүгэр „Сиикәй талах“ диэн сиргэ тохтообут үһү диэн ибир-сибир сәһәргәһәлләрә. Онуоха кырдьаҕастар уонна ийәлләх аҕам: „Долгуннаах да үйәләр үөскәәннәр дьә таҥарабыт хайдах-хайдах олордоохтуур“ дәһә-дәһә таҥараҕа үҥэн кириәстәнәлләрин арыычча өйдүүбүн.

—Тыый, мантан чугас әбит дии, алдьархай, әһиги, оҕолор, ону-маны чорбоҥноспот буолуҥ!—дәһәлләрә кырдьаҕастар. Ол әрәәри, биһиги, оҕолор итиниәхә кыһаммакка, тугу да билбәккә оонньоон-көрүлээн күн ыаһаҕын ыытарбыт.

Ити кәмҥә биһиги улахан Куонаапка бәтәрәә сиһигэр Биллэх диэн улахан үрэх төрдүн туһугар орто кыанар ыал Полуэктов Ануфрий (Сарта) диэн оҕонньордооххо (кини кыҥаттарыгын) уонна Николаев Христофор Алексеевич (Балкаан) буолан, барыта 4-5 ыал симсэн, туруорбах балаҕаҥҥа кыстаан олорор этибит. Оччотооҕуга көһө сылдьар ыал баайыттан дьадаҥытыгар тиийэ күннүк сир буолабуола кыстаан олорор идэлээх этиләр.

Ити курдук, 1926 сыл кыһыныгар ыал „бастаахтара“ (баай, сэниэ өттүлэрэ) оҕонньоттор уонна саастарын сиппит әр дьоннор оҕоттон-дьахтартан кистээн сибигинәһән кәпсәтәр буолан хаалбыттарын өйдүүбүн.

(Салгыыта аныгы нүөмэргэ бэчээттэниэ).

Сарсын—ойуур үлэһитин күнэ

Юбилейнай дьылга ойуур промышленноһын үлэһиттэрэ охсуулаахтык үлэлиилэр.

СНИМОККА: Удорскайдааҕы леспромхоз (Коми АССР) чулуу мас заготовкалааччылара: кәрдәәччи Владимир Жданов уонна кини көмөлөһөччүтэ Тимофей Захаров.

ССТА фотохрониката.

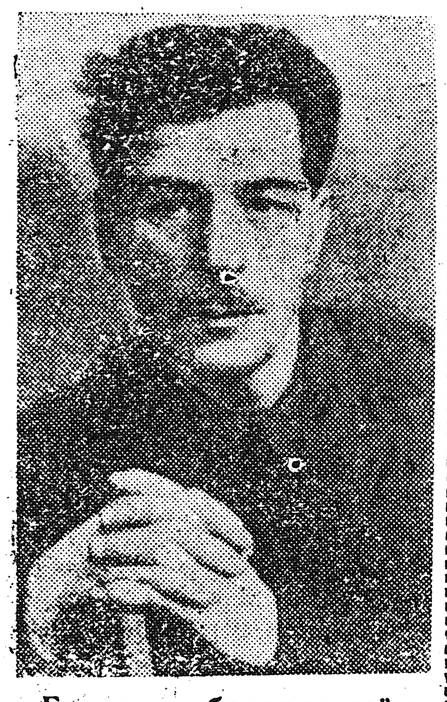

Бу дьыл балаҕан ыйын 18 күнүгэр Коммунистическай партия уонна Советскай государство үһулуччулаах делтелэ Павел Петрович ПОСТЫШЕВ төрөөбүтэ (1887-1940 сс.) 80 сылын туолар.

ССТА фотохрониката.

К. Э. ЦИОЛКОВСКАЙ төрөөбүтэ

100 сыла туолуутугар

Калуга куоракка К.Э. Циолковскай аатынан космонавтика историятыгар аналлаах Государственнай музей тутуута бүтэриллэн эрэр.

Бу дьыл балаҕан ыйын 17 күнүгэр музей үөрүүлээх быһыыга-майгыга аһыллыаҕа уонна Константин Эдуардович Циолковскай төрөөбүтэ 100 сылын туолуута бэлиэтэниэҕэ.

ССТА фотохрониката.

Бу дьыл балаҕан ыйыгар дойду киноэкраннарыгар кэтит форматтаах өҥнөөх саҥа фильм — „Малиновкаҕа сыбаайба“ диэн музыкальнай кинокомедия таһаарыллыаҕа. Режиссер-постановщик Андрей Тутышкин, сценарий Леонид Юхвида, кылаабынай оператор Вячеслав Фастович. „Ленфильм“ киностудия оҥорон таһаарыыта.

Фильмтэн кадр: Андрейка — артист Г. Сысоев, Яринка — артистка В. Лысенко.

БУЛЧУТ КЭПСИИР, МАХГАЧАР, ЭРЭ ИННЭРЭР

Сынньанан кэллим

С. ТОПОРОВ,
совхоз Харыйалаахтааҕы отделениетын кадровай булчута.

Үс сыллаах уоппускабар олохтоох профсоюз комитетыттан путевка ылан кэлэ-бара сырыыбын государство уйуттан, соҕуруу сынньанан кэллим. Турист быһыытынан айаммын Ийэ дойдубут тэбэр сүрэҕиттэн Москва куораттан саҕалаатым. Итинтэн Литовскай ССР-га Каунас куоракка биһиги бөлөхпүт ТУ-104 самолетунан көтөн тиийбитэ, манна биһигини олус эйэҕэстик, итиитик көрсүбүттэрэ. Бу куоракка биэс күн устата кэрэ-бэлиэ уонна историческай миэстэлэринэн сырытыннаран, кэритэн куораты кытта билиһиннэрдилэр. Онно Аҕа дойду сэриитин геройдарыгар тутуллубут сүдү улахан пааматынныыгы көрдүм. Көҥүл уонна биһиги дьолбут иһин үйэ-саас тухары охтубуттары норуот дириҥник саныырыттан, ытыктыырыттан олус долгуйдум. Бу куорат музейдарыгар, театрдарыгар күүлэйдэстим. Каунастан Клайпедаҕа автобуһунан айаннаан иһэн, ол дойду айылҕатынаан, дьонунаан-сэргэтинээн билсиһэн Клайпеда куоракка кэллибит. Манна муора сүдү улахан баараҕай хараабылларын оҥорор уонна өрөмүөннүүр заводу сөҕө көрдүм. Клайпедаттан Калининград куоракка әмиэ автобуһунан айаннаатыбыт. Калининград — әдәр, саҥа аныгылыы кэрэ тутуулардаах куорат — бу муора порда. Манна киһи кэрэхсиирэ бэрт үгүс: олортон мин өйбөр балыктыыргa аналлаах баараҕай хараабыллар ордук хатаннылар. Оттон зоопаркаларыгар аан дойду кыылын биирдиин көрүнэ үгүһүнэн, тэрээһинэ баайынан онуоха диэри көрөн тиийбит зоопаркаларбыттан саамай ордуктара әбит диэн сыаналаатым. Итини таһынан түүлээхтэн, ол иһигэр саха сирин түүлээҕиттэн, кини хара киинэнэн оҕо, дьахтар уһун сонуттан, бэргэһэ араас көрүнэр тиийэ тиктиттэрин биһирээтим. Балары тигиигэ баҕар биһиги оройуоммут булчуттарын, ол иһигэр баҕар мин булгаабыт киинэм әмиэ баар буолуон сөп диэн киэн туттуу иэйиитинэн туоллум.

Эргиллэн кэлэн Москваҕа санаам хоту дуоһуйа күүлэйдээтим, сынньанным. Аан бастатан биһиэхэ дьоллоох олоҕу оҥорор тулуктар улахан олоҕу олорбут, хорсуннук охсуспут күндүттэн-күндү В.И. Ленин мавзолейыгар сылдьан, өр сылларга санаа ырата оҥостубут сыалбын ситистим, В.И. Ленини тонолуппакка көрдө-көрбүтүнэн аанан иһэммин: „Баһыыба, өссө баһыыба эн кэриэстэриҥ туоланнар биһиги кыра әбэҥки норуота дьоллоннубут, кэнэҕэс ыччаттарбыт әмиэ манна кэлэн эйигин көрсүбүт тэҥэ саныахтара“ диэн санаабын испэр өрүһүспүттүү ботугураан аастым. Мавзолейтан тахсан баран кэннибин эргиллибитим, акыйаан долгунуу өрө үллэн иһэр норуот уһуга көстүбэт халҕаһатын көрөммүн сөрү диэн сөхтүм, бэри диэн бэркиһээтим. „Кырдьык бу иһин кыаттарыгаһа суохпут, бу иһин — өйбүт-санаабыт сырдык, ырабыт биир, коммунизм диэки хардыыбыт киэҥ“ диэн уһуга биллибэт ыраас, киэҥ санааларынан куустардым...

Норуот Хаһаайыстыбатын Ситиһиилэрин Бүтүн Союзтааҕы быыстапкатыгар сылдьан Сахабыт сирин күндү түүлээҕиттэн космос куйаарын баһылаабыт баараҕай космическай хараабылы илэ харахпынан көрөн сөхтүм-махтайдым.

Биһиги төрөөбүт дойдубут киэҥин-куоҥун, кини күүһүн-күдэҕин, модунун уонна кэрэттэн-кэрэтин, үгүс араас омуктара биир сомоҕо бырааттыы-балыстыы, доҕордуу, үөрэ-көтө уруйдаһа олороллорун төрөөбүт уораҕайбыттан улчуйа айаннаан соҕуруунан тэлэһийэн туристаан сылдьан, араах көрдүм-биллим.

Ити сынньаныым миэхэ үгүс умнуллубат өйдөбүлү хаалларда. Күүспэр күүс эптэ, өссө төгүл тэтимнээхтик үлэлиэххэ диэн быһаччы быһаарынным. Бу барытын иһин коммунистическай партияҕа, Советскай правительствоҕа барҕа баһыыба буоллун!

Булка тахсаары тэринэллэр

Түүлээх булдун саҥа сезона аһыллаары турдаҕына

Кырдьар сааска бэринэн сылаас дьиэҕэ-уокка, сымнаҕас ороҥҥо сытынан кэбиспэккэ үлэлии-хамсыы, бултуу-алтыы сылдьар кырдьаҕастары ким баҕарар ордугургуу, киниләр кыайыыларын-хотууларын үөрэ көрөр.

Харыйалаах отделениетыгар оннук киэн туттар, ыччаттарга үлэҕэ ситиһии холобурун көрдөрөр кырдьаҕастар үгүстэр. Киниләр бу хайҕаллаах юбилейнай дьылга әмиэ өссө ордук өлгөмнүк бултуурга, кырдьар сааска кыһалҕата суох олоҕу хааччыйбыт Ийэ дойдуларын валютатын хаҥатыһарга баҕараллар. Кырдьаҕас хоһууттартан ааспыт булт сезонугар Иванов С.А. 1208, Христофоров В.М. 935, Иванов И.Н. I 882, Тимофеев Г.Г. 691 солкуобайдыылааҕы бултаан туттарбыттара. Ити төһөлөөх әрэйинэн ситиһиллибитэ буолуой?! Булчуттар кэргэттэрэ, булчут-дьахталлар әмиэ бу уустук, мындыр идэҕө көсүһэ сылдьан үөрэнэллэр. Киниләр сыралаах үлэлэрэ әмиэ дойдуга сәмәй кылааты киллэрсэр. Ааспыт сезоҥҥа Андреева П.С. 368, Иванова Д.Д. 358 солкуобайдааҕы бултаан Ийэ дойдуларыгар туттарбыттара.

Биһиги ааттаабыт булчут-хоһууттарбыт юбилейнай дьыл IV кварталыгар әмиэ булка тахсаары тэринэн түбүгүрэллэр. Киниләр өлгөм бултаах, кыайыылаах-хотуулаах эргилләлләригэр баҕарыаҕыҥ!

Биһиги корр.

КҮНДҮ ААҔААЧЧЫ!

Эн бэйэҥ оройуонуҥ хаһыатыгар „САРДАҤА“ хаһыакка суруттараргын умнума!

Бэйэҥ үлэлиир тэриллэҕэр баар бэчээти общественнай тарҕатааччыга суруттар! Хаһыат сыл аҥарыгар 54 харчы, оттон биир сылга 1 солкуобай 08 харчы.

Спидоланы солбуйуоҕа

Киэҥник сураҕырбыт „Спидоланы“ сотору кэминэн үрдүк кылаастаах портативнай приемник солбуйуоҕа. Кини Ригатааҕы ВЭФ заводун конструктордарынан тупсаран оҥоһулуннна.

Саҥа „ВЭФ-12“ диэн транзисторнай аппарат сэттэ диапазоҥҥа үлэлиэҕэ, ол иһигэр биэс кылгас долгуҥҥа. Настройкалааһына ордук табыгастаах буолла. Уһун уонна орто долгуҥҥа ордук чуолкайдык үлэлийр уонна тембр регулятордаах.

Атын дьоҥу мэһэйдээбэккэ, биэриини истэр наадаттан наушнигы холбуурга аналлаах уйалаах. Саҥа приемник ыйааһына „Спидола“ ыйааһыныттан ордуга суох. Кини ордук кэрэ тас оҥоһугунан ураты-лаах.

Советскай государство юбилейын көрсө саҥа приемник маассабайдык таһаарыллыаҕа.

Чэйиҥ, булт соноругар!

Совхоз булчуттарын юбилейнай слеттарын кыттыылаахтарын кэпсэтиилэриттэн бэчээттиибит.

Быйыл юбилейнай слет үчүгэйдик барда. Биһиги булчуттар Ийэ дойдубутун күндү түүлээҕинэн симиир иэстээхпит. Маныаха кылаабынайа түүлээҕи үчүгэйдик таҥастаан, оҥорон туттарыахтаахпыт. Туундараҕа паастары саҥалыы оҥорор, өрөмүөннүүр наада. Онуоха кэлэр дьыл саҥатыттан дьону быраҕан эрдэттэн оҥорторо туруохха.

Табаарыс булчуттар! Ийэ дойдубут өссө чэлгийэ сайдарын туһугар бырааһынныыкка диэри туох баар күүспүтүн-уохпутун ууран бултуоҕун! Чэйиҥ, доҕоттоор, түүлээх булдугар!

В.С. СЕМЕНОВ,
Ленин уонна Үлэ Кыһыл Знамята орденнардаах булчут.

БУЛЧУТТАР КҮРЭХТЭСТИЛЭР

Юбилейнай слеттарыгар мустан үөрэ-көтө мунньахтаан баран, аны төһө бэргэнник ыталларын хоронон көрдүлэр. Онуоха 50 метрдээх сиртэн ытыыга совхоз Харыйалаахтааҕы отделениетын Солдатов И.В., Павлов И.Н., Николаев И.И: састааптаах командата үгүс очкону хомуйан маҥнайгы миэстэни ылла. Иккис миэстэҕэ совхоз Победатааҕы учаастагын бэргэн ытааччылара: Спиридонов И.П., Винокуров Е.А., Семенов А.Н. маҥнайгылартан бэрт кыранан хаалан иккис миэстэҕэ таҕыстылар.

Онтон биирдиилээн күрэхтэһиигэ Победа ытааччыта Спиридонов И.П. 111 очкону ылан бастаата, иккиһинэн Харыйалаах булчута Павлов Н.И. таҕыста. Мантан көстөрүнэн Дьэлиҥдэ булчуттара күрэхтэһиигэ ситэ бэлэмнэммэтэхтэрин көрдөрдүлэр.

Маннык күрэхтэһиилэр кэлэр да сылларга мэлдьи ыытыллар буолуохтара. Онон булчуттар ытар маастарыстыбаларын үрдэтэргэ мэлдьитин әрчилләлләрэ наада.

И. АРХИПОВ,
оройуоннааҕы спортсовет председателэ.

Редактор оннугар
Н. ВИНОКУРОВ.

РЕДАКЦИЯ ААДЫРЫҺА: Саха АССР Өлөөн бөһүөлэгэ. Октябрьскай уулусса 16 №-рэ. Телефон—51

Өлөөн оройуонунааҕы типография Тахсар ахсаана 426 Сакааһын №-рэ 74